

**Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit FN-ip isumaqatigiissutaata
atuutilersinneqarnissaa kiisalu isumaqatigiissutip atuutilersinneqarnera Innarluutillit
pillugit Ilisimasaqarfik Siunnersuisarfillu (IPIS)-imit alapernaarsorneqassasoq pillugu
Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartuni aalajangiiffigisassaattut
siunnersuut. Inatsisartut pineqartumi ineriartorneq pillugu ukiumoortumik
nalunaarummik pissarsisinneqartassapput.**
(Saqqummiisoq: Inatsisartunut ilaasortaq Karl Lyberth, Siumut)

pillugu

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini kingullermik ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit, Siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Malik Berthelsen, Siumut

Ulloq 11. oktober 2012 UKA2012-ip ingerlanerani siunnersuut una siullermeerinerup kingorna Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliami annertunerusumik suliassanngorlugu innersuunneqarpoq.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Siunnersuuteqartup siunnersuuteqarnermini kissaatigaa Innarluutillit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaata Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnissaa. Isumaqatigiissutip atuutilersinneqarnera Innarluutillit pillugit Ilisimasaqarfiup Siunnersuisarfiullu (IPIS)-ip suliarissagaa nakkutigissagaalu siunnersuuteqartup kissaatigaa. Inatsisartut pineqartumi ineriartorneq aamma suliat pillugit ukiumoortumik nalunaarummik tunineqartassapput.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Siunnersuutip siullermeerneqarnerani Naalakkersuisut akissuteqaamminni oqaatigaat IPIS-i ullumikkut aaqquussaanermigut tassaangitsoq sullivik arlaannaannulluunniit attuumangitsoq, kiisalu Artikel 33 nr. 2 naapertorlugu isumaqatigiissutip piviusunngortinnissaanut atasumik nakkutiginninnissamik suliassaq isumagisinnaanngikkaa.

Naalakkersuisulli siunnersuut tunngaviatigut tapersersinnaavaat, tamatumalu kingorna akissuteqaamminni allannguutissatut siunnersuummik immaattumik saqqummiussaqaarlutik:

”Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaata piviusunngortinniarnissaa pillugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik aamma isumaqatigiissutip piviusunngortinniarnarata siuarsarnissaanik nakkutiginnissaanillu suliasap suliffimmit arlaannaannulluunniit attuumannigsumit isumagineqarnissaanik siunnersuut. Pineqartup ineriartornera pillugu ukiumoortumik Inatsisartunut nalunaarusiortoqartassaaq.”

Innarluutillit pillugit isumaqatigiissutip atuutilersinneqarnerani sulliviup nakkutiginnittussap arlaannaannulluunniit attuumassuteqaqnginnissaanik piumasaqaat Innarluutillit pillugit Ilisimasaqarfiup Siunnersuisarfiullu (IPIS)-ip piginnikkaa Inuit Ataqtigiit maluginiarpaat. Nakkutiginninnissap kimit isumagineqarnissaata ataatsimiititaliami annertunerusumik oqallisigineqarnissaa Inuit Ataqtigiit kissaatigaat.

IPIS-ip arlaannaannulluunniit atasuunnginnerata amigaataanera pillugu Naalakkersuisunit saqqummiunneqartut Siumup isumaqatigai. Tamatuma saniatigut siunnersuut naleqquttut tapersersortariaqartutullu Siumumit isigineqarpoq.

Inuit Ataqtigiinnit aamma Siumumit oqaatigineqartut Demokraatit tapersersinnaavaat, peqatigisaanilli innarluutilinnik suliasaqarfiup ineriartornera pillugu ukiumoortumik nalunaarusiortarnissap sullivimmit arlaannaannulluunniit attuumassuteqaqngitsumit isumagineqartariaqarnissaa ilanngullugu oqaatigalugu. Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat ingerlaannartumik taperserlugu Demokraatit oqaatigaat. Siunnersuuteqartup siunnersuutaata siunertaa Atassutip tapersersornartippaa, peqatigisaanilli IPIS-ip arlaannaannulluunniit atasuunnginnerata ajornartorsiutaanera tikkuarlugu, taamaattorli Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat Atassutip akuersinnaavaa.

Tamanna tunuliaqutaralugu siunnersuut Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu ataatsimiititaliami suliasatut innersuunneqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnera

Siunnersuummi takorluukkat ataatsimiititaliami tunngaviusumik isumaqatigineqarput. Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaata atuutilersinneqarnera pissusissamisoortumik ingerlanersoq kiisalu isumaqatigiissutip atuutilersinneqarnerata sullivimmit arlaannaannulluunniit attuumassuteqaqngitsumit isumagineqarnerata aamma nakkutigineqarnerata sukumiisumik malinnavigineqarnissaa naleqquttuvoq pisariaqarlunilu. Aalajangiiffigisassatut siunnersuut 2012/101 Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaata atuutiinnarnissaa Inatsisartunit UKA 2012-ip ingerlanerani akuersissutigineqassappat aatsaat tamanna pisinnaavoq.

Innarluutillit pillugit isumaqatigiissutip Kalaallit Nunaanni atuutiinnarnissaa Inatsisartuni akuersissutigineqarpat, isumaqatigiissutip malinneqarnissaa kiisalu nalunaaruteqarnissamut pisussaaffiup kiisalu innarluutillit pillugit isumaqatigiissutip tunngaviisa malinneqarnissaat soorunami piumasaqaataavoq. Innarluutillit pillugit isumaqatigiissummut tunngatillugu Artikel 33 *Nunatta iluani naammassisassat aamma nakkutilliineq*-mik qulequtalik ataatsimiititaliap immikkut eqqumaffigisimavaa.

Pingaartumik Artikel 33 nr. 1-2 tamatumunnga atatillugu immikkut soqutiginaateqarpoq, tassami Artikel 33 nr. 1-imi nunat (naalagaaffiit) peqataasut qitiusumik aqutsisoqarfimminni attaveqaammik ataatsimik imaluunniit arlalinnik pilersitsissasut, kiisalu isumaqatigiissutip atuutilersinniarneqarnerata illersorneqarnissaa nakkutigineqarnissaalu siunertaralugit arlaannannulluunniit attuumassuteqanngitsumik Artikel 33, nr. 2 naapertorlugu pilersitsisoqarnissaa aalajangersarneqarmat.

Nunarsuaq tamakkerlugu inuit pisinnaatitaaffinik suliaqarfiup tunngaviisa killiffii eqqarsaatigalugit attaveqaammik arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik ataatsimik imaluunniit arlalinnik pilersitsisoqarnissaanut tunngatillugu pingaartumik Artikel 33, nr. 2 erseqqissaatigineqassaaq, taakkulu tassaapput Parisimi tunngaviliussatut taaneqartartut. Parisimi tunngaviliussat Naalagaaffinnit Peqatigiinnit 1993-imi atuutilersinneqarput. Tunngaviit taakku naalagaaffimmi ataatsimi inuit pisinnaatitaaffii pillugit suliaqarfiup piginnaatitaaffiit, paasisimasaqarluarneq kiisalu kiffaanngissuseqarneq tamarmik naligiimmik ilaatinneqarpata aatsaat sunniuteqarluarsinnaanera ilaatigut aalajangersarpaat.

Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutip atuutilersinneqarnissaata siuarsarneqarnissaa, illersorneqarnissaa nakkutigineqarnissaalu siunertaralugit akisussaaffik Inuit Pisinnaatitaaffiinut Instituttimit isumagineqarsinnaanersoq tassunga atatillugu qulaajarneqassaaq.

Inuit Pisinnaatitaaffiinut Institutti Kalaallit Nunaannut tunngatillugu inuit pisinnaatitaaffiinut suliaqarfittut maanna atuuppoq, innarluutillillu pillugit isumaqatigiissummut tunngatillugu suliassamik tigusisinnaanersoq pillugu Inuit Pisinnaatitaaffiinut Instituttip oqaloqatigineqarnissaa pissusissamisoortutut isigineqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussani Artikel 33-ip malinneqarnissaata kiisalu suliassaqarfimmi ineriartorneq pillugu Inatsisartunut ukiumoortumik nalunaaruteqartarnissap qulakkeerneqarnissaanut akisussaaffik ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut ingerlateqqippaa.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut sunniutissai

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut una akuersi ssutigineqarnermini aalajangiiffigisassatut siunnersuutip UKA 2012/101 Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaata atuutiinnarnissaanik Kalaallit Nunaata suli kissaateqarneranut

tungasup akuersissutigineqarnermini aningaasatigut kingunissaasa ataanni inissisimasussatut isigineqarpoq.

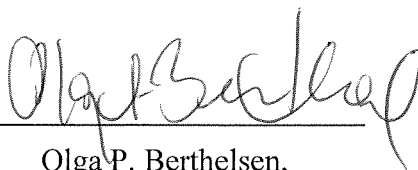
Siunnersuutilli matuma aappassaaneerneqarnissaanut innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutit atuuilersinneqarnissaata isumaqatigiissummi aalajangersarneqartutut siuarsarneqarnissaanut, illersorneqarnissaanut nakkutigineqarnissaanullu aningaasartuutitnut missingiut ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut qinnutigissavaa, ukiumoortumik nalunaaruteqartarnissaq tassunga ilanngullugu.

Ataatsimiititaliap inassutai

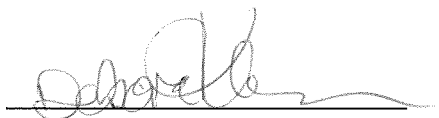
Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat akuersissutigineqassasoq inassutigaa.

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuut UKA 2012/61 itigartitsissutigineqassasoq inassutigaa.

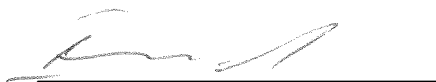
Taama oqaaseqarluni isumaliutissiissummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Olga P. Berthelsen,
Siulitaasoq

Debora Kleist

Isak Hammond

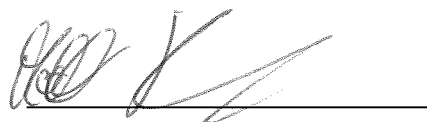
Justus Hansen

For - Knud Kristiansen

Ruth Heilmann

Malik Berthelsen